

Nya landskapsfynd av tvestjärtar 2

[New provincial records of earwigs (Dermaptera) from Sweden]

DIETMAR BORISCH

Efter publiceringen av nya fynd av *Apterigida media* (Hgb.) i Ent. Tidskr. 110: 59–60, 1989, besöktes jag av Dr. J-C. Tourneur från Université du Quebec som önskade insamla *Forficula auricularia* L. i Sverige som jämförelsematerial till den nordamerikanska populationen. I de ca 50 fällor vi satte upp i min trädgård (75 kvm) på Lidingö, Östra Gångsätra, fick vi natten till den 19/9 och 20/9 1990, 36 resp. 22 ex. av *F. auricularia* men även hela 73 resp. 120 ex av *A. media*.

Fällorna består av två trähalvor (se Fig. 1) 10×27×250 mm, med två spår, 5×7 mm i varje, och är hopsatta med två gummisnoddar. Våra fällor fästes med snören runt trädstammar och stacks ned i buskar och perenner.

Dr Tourneur satte sedan ut samma fällor i Halland, Falkenberg, Skrea Strand den 26/9 1991. Där fick han flera hanar och honor av *A. media* som är ny för Halland. Torrpreparerade och spritlagda ex finns i Naturhistoriska Riksmuseet i Stockholm (RM).

I augusti 1991 besökte jag Zoologiska Museet i Lund (ZM), där jag hittade det första belägge-exemplaret av *A. media* för Blekinge, en hona från Gammalstorp '808' coll. H. Rosén (död 1950). I

museets samlingar fanns av samma art: 2 ex Sk. Hälsingborg, leg. Thomson (THS +1899); 26 ex Sk. Kullerberg 29.VIII.1939, leg. J. A. Kemner (KER); 5 ex Sk. Arild 29.VIII.1939, leg. J. A. Kemner; 1 ex Sk. Fulltofta 1948, leg. K. Ander (ADR); 2 ex Sk. Stenshuvud 18.IX.1956, leg. H. Andersson (ANH); 1 ex Sm. Bergvara 17.VIII.1974, leg. ?; 43 ex Öl. leg. Kemner resp. Ossiannilsson (ONN); 2 ex Gtl. Snäckgärdet 15.VII.1940, leg. ?.

Under min vistelse i Lund begav jag mig den 27.VIII.1991 till Värpinge för att undersöka tvestjärtsfaunan vid Höjeåns strand. Jag gick på strandvallen mellan ån och vattenresevoaren ända till Källby. I bladslidorna till palsternackor, *Pastinaca sativa*, som växte talrik på vallen, fann jag hanar och honor av både *F. auricularia* och *A. media* i stort antal. *F. auricularia* anträffades i de nedre bladslidorna, medan *A. media* uppehöll sig i de mindre slidorna ovanför, ett eller flera exemplar tillsammans. Belägge ex. finns i (ZM) och (RM).

Jag skall ta tillfället i akt och uppmana svenska entomologer att leta efter sandtvestjärten *Labidura riparia* (Pallas) när ni besöker Falsterbonäs sandstränder. Jag fick 1990 indikationer att arten kan finnas där. Sandtvestjärten är en kosmopolit och är närmast funnen i Danmark. Den gräver gångar i sanden men kan även finnas under stenar och stranddrift. Den varierar i storlek men är avsevärt större än den stora formen *forcipata* Steph. av *F. auricularia* samt är tvåfärgat gul.

Summary

Some results from trapping earwigs in Sweden are reported. New provincial records for *Apterigida media* (Hgb.) are given.

Dietmar Borisch, Sektionen för entomologi, Naturhistoriska riksmuseet, Box 50007, 104 05 Stockholm.

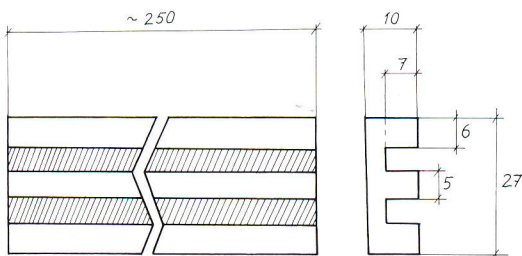

Fig. 1. Fälla av trä för tvestjärtar (mått i mm). Två sådana stavhalvor läggs med spår mot varandra och fästes på trädstammar eller placeras nere i vegetationen.

Trap for earwigs.